

'Biosector moet gangbaar

Half november deden biologische uien ruim twintig cent per kg, terwijl de gangbare uien minder dan twee cent oprachten. 'Biologisch' is een volwassen markt geworden. Maar heeft de biologische sector zijn afzet ook beter voor elkaar? Anton van Vilsteren maakt zich geen illusies. „Ik zou willen dat het waar was. Wij moeten heel erg oppassen dat we de gangbare sector niet achterna gaan.”

Een plusje bovenop de prijs van gangbaar, als compensatie voor de extra moeite en de lagere opbrengsten. Daar moesten biologische boeren het lange tijd mee doen. Die tijd is voorbij. De vraag naar biologische producten blijft groeien en supermarkten zetten de biowaren prominenter in het schap. Dat lijkt een comfortabele positie. Maar het is niet alleen hosanna volgens biologisch teler Anton van Vilsteren uit Marknesse.

„De markt voor biologische producten is inderdaad volwassen geworden, minder afhankelijk van de gangbare. Al is het voor biologische boeren natuurlijk veel gemakkelijker zakendoen als de prijzen voor gangbare producten goed zijn. Nu de prijzen voor gangbare aardappelen en uien in de goot liggen, loopt ook onze markt trager. De consument -of eigenlijk moet ik zeggen de inkoper van de supermarkt- gaat dan toch vergelijken en krabt zich bij grote prijsverschillen extra achter de oren. Dat neemt niet weg dat er een groep consumenten is die stevast kiest voor biologisch. En die groep groeit. Dat geldt ook voor de zogeheten 'light users'; mensen die af en toe biologisch kopen, of alleen voor hun kinderen. Daarnaast zien we dat de afzet 'out-of-home' toeneemt, dus bij cateraars, bedrijven, horeca en overheidsinstanties.”

„Als je me vraagt: hebben wij meer grip op de markt? Dan zeg ik als ik eerlijk ben: 'nee'. Onze markt is kleiner en daarmee overzichtelijker. Maar het is een illusie om te denken dat je die markt dan ook beter naar je hand kunt zetten. De markt is internationaal. Aldi bepaalt ook in de biologische sector de prijzen. Vroeger lag dat anders. Toen was de sector zo klein dat je nog wat aan areaalplanning kon doen. Dat gebeurde bijvoorbeeld binnen Nautilus (de biologische-telersorganisatie waar Van Vilsteren sinds 2007

voorzitter van is), in de periode tussen 1995 en 2003. Daarna is onze sector daar te groot voor geworden. Misschien spelen we elkaar wel sneller de bal toe dan gangbare boeren.”

„Dat de prijs voor biologische uien standhoudt, betekent dat er blijkbaar sprake is van evenwicht. Niemand weet of de voorraden toereikend zijn tot april, wanneer de nieuwe uien uit Argentinië en Israël weer op de markt komen. Dat spel is niet anders dan in de gangbare sector. Wel hebben we minder te maken met heftige prijsschommelingen. Dat komt deels door de verplichte omschakelperiode. Er komt niet zomaar een flink areaal bij van gelegenheidstelers. Een ander voordeel is dat de productie zelden grote uitschieters naar boven kent. Dat geeft rust, want op extreme uienopbrengsten van 100 ton per hectare zit niemand te wachten. Uitschieters naar beneden door misoogsten komen ook steeds minder voor. De productie is een stuk zekerder geworden dankzij de komst van rassen met resistentie tegen meeldauw. Eigenlijk gek dat de gangbare teelt dit nauwelijks oppakt. Op een gegeven moment kun je toch niet meer volhouden dat je liever acht keer spuit voor die laatste tien ton of die superharde huid?”

„Ik ben benieuwd hoe de verdere groei van de biologische teelt zal verlopen. De consumptie groeit met 10 procent per jaar. En ook al is 10 procent van weinig nog steeds weinig, het betekent dat er ruimte is voor nieuwe telers. Ik ga ervan uit dat mensen die belangstelling hebben, en al langer met plannen rondlopen, de stap zullen wagen. Waar de groei eindigt, weet ik niet. Vijftien procent marktaandeel? Twintig? Ik durf het niet te zeggen. Je ziet dat de gangbare sector verder opschuift richting bio op het gebied van duurzaamheid. Ze spelen in op de wens

van de consument die wil weten waar zijn voedsel vandaan komt. Kijk naar Albert Heijn, met zijn label 'Puur & Eerlijk', waar ze voor het gemak alles onder schuiven. Ik ben daar niet gelukkig mee. Op die manier wordt het voor ons lastiger om ons profileren. Het enige dat de biologische sector kan doen, is keihard vasthouden aan zijn grondbeginselen en het onderscheid met de gangbare sector zo groot mogelijk houden. Dus geen kunstmest, geen bestrijdingsmiddelen en geen gebruik van genetische modificatie. Met biologisch zaad en biologische mest moeten we de kringloop zien te sluiten. Ook moeten we laten zien dat we stabiele opbrengsten kunnen halen en dat biologisch een volwaardig alternatief is. Er zijn genoeg studies waaruit blijkt dat biologisch wel degelijk de wereld kan voeden.”

„Zwakke punten zijn er ook. De biologische sector is kwetsbaar in een tijd waar verhalen snel een eigen leven gaan leiden. Denk aan Ehec-bacterie of de giftige stof DON. Een vondst van DON in graan kan in de gangbare sector worden afgedaan als een 'spuitfoutje'. Over de biologische sector zal sneller worden gezegd: zie je wel, biologisch is helemaal niet zo veilig als je denkt. Zeker nu producten overal en nergens vandaan worden gehaald, ook uit landen waar de biologische sector nog in de kinderschoenen staat. Ik maak me daar zorgen over. Communicatie richting de consument is daarom erg belangrijk. We zullen moeten blijven uitleggen wat we doen.”

„Een ander zwak punt van onze sector is het grote verbruik van fossiele brandstoffen voor bewerkingen als branden en schoffelen. We zullen er een antwoord op moeten vinden. Zo werken wij zelf aan de ontwikkeling van een compostmachine die de zaaieregels afdekt met een laagje compost. In combinatie met zaaien in het donker kunnen we de hoeveelheid onkruid in de rij enorm terugdringen.” ■

een stap voor blijven'

„Aldi bepaalt ook de prijzen voor biologisch”

Uitgesproken

In de rubriek Uitgesproken komen mensen aan het woord met een uitgesproken opvatting, mening of visie over zaken die in de akkerbouwsector spelen. Het doel is een podium te bieden voor nieuwe visies, krachtige pleidooien, opmerkelijke drijfveren, wringende ergernissen en andere zaken die de akkerbouw 'in het hoofd of in het hart' raken. Wilt u zichzelf ook een keer uitspreken? Mail de redactie redactie@akkermagazine.nl en wij nemen contact met u op.